

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

till Landstinget med förslag till landskapslag
angående ändring av landskapslagen om vissa
räntestödslån som beviljas av kreditinrättning.

Allmän motivering

I landskapslagen om vissa räntestödslån som beviljas av kreditinrättning (39/78) finns det bestämmelser om lån för vilka räntestöd kan utges ur landskapets medel. I lagens 2 § anges de ändamål för vilka räntestöd kan beviljas. Av bestämmelserna i 1 § 3 mom. följer att räntestöd utges till den kreditinrättning som beviljat ett lån som godkänts såsom räntestödslån.

Räntestödslån kan enligt lagen beviljas bl.a. för grundreparation och anskaffning av mindre fartyg och annan sjötransportmateriel. Genom de räntestöd som beviljats för dessa ändamål har landskapet kunnat bidra till att förbättra det åländska småtonnaget verksamhetsförutsättningar och konkurrensförmåga. Småtonnaget har dessutom främjats genom att sysselsättningsstöd beviljats ur landskapets medel.

Enligt landskapsstyrelsens uppfattning finns det ett behov av att i större utsträckning än för närvarande med landskapets medel delta i finansieringen av anskaffningar av tonnage till den åländska rederinäringen. Eftersom sjöfarten bedrivs under internationell konkurrens och möjligheterna att erhålla lån och att göra fartygsbeställningar utomlands är begränsade av faktorer som landskapet inte kan påverka, bör målet vara att för den åländska rederinäringen åstadkomma finansieringsarrangemang som ställer näringen i en situation jämförbar med konkurrerande utomåländska rederier. Här avsedda finansieringsarrangemang kan åstadkommas genom beviljande av räntestöd ur landskapets medel för lån som lyfts för att finansiera tonnageanskaffningar. I den gällande lagen medges emellertid möjlighet att utge räntestöd endast för lån som hänför sig till fartyg vars bruttodräktighet understiger 1.600 registerton. Eftersom behovet av att upprätthålla den åländska sjöfartens konkurrensförmåga gäller även den del av sjöfarten som bedrivs med större fartygsenheter, är det nödvändigt att ta bort sagda begränsning. Lagen föreslås därför ändrad.

För närvarande är det aktuellt att bevilja räntestöd för lån som två olika åländska rederier upptagit för att finansiera anskaffningar av passagerarfartyg. Om räntestöd skall kunna beviljas för dessa anskaffningar erfordras det ett förfarande som avviker från förfarandet enligt den gällande lagen. Orsaken härtill är att lånen redan upptagits och att det i den gällande lagen förutsätts att kreditinrättning skall utverka tillstånd av landskapsstyrelsen före beviljandet av det lån för vilket räntestödet erläggs. Sålunda föreslår landskapsstyrelsen att erforderliga ändringar görs även i de bestämmelser där

förfarandet regleras.

Utöver de ovannämnda ändringarna föreslår landskapsstyrelsen en utökning av möjligheterna att bevilja räntestöd för byggande av hamnar och för s.k. luftvårdsinvesteringar.

Även i riket har liknande lagstiftningsåtgärder vidtagits, dels genom en lag om ändring av 2 § lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (FFS 1015/77) ändrad genom FFS 827/84) och dels genom en lag om ändring av 1 § lagen om räntestöd åt Finlands Exportkredit Ab vid utländsk upplåning under åren 1982-83 (FFS 936/82 ändrad genom FFS 672/83).

Detaljmotivering

1 §. Bestämmelserna överensstämmer i huvudsak med bestämmelserna i 1 § gällande lag. Dock skulle bland de kreditinrättningar som kan bevilja räntestödslån uppräknas även Finlands Bank och dessutom skulle räntestöd kunna utges antingen till kreditinrättning eller till låntagare. Ändringarna erfordras för att det i första hand skall vara möjligt att med stöd av lagen bevilja räntestöd för de anskaffningar av passagerarfartyg som två åländska rederier gjort.

Oavsett de föreslagna ändringarna skulle huvudregeln liksom för närvarande vara att räntestöd utges till kreditinrättning och att prövningen av om räntestöd skall beviljas äger rum före räntestödslånet beviljas. Eftersom sagda förfarande inte kan iaktas då fråga är om att utge räntestöd till låntagaren, föreslår landskapsstyrelsen i 4 mom. att prövningen i sådana fall skall ske på grundvalen av låntagares ansökan. Efter att beslut har fattats om att bevilja räntestöd som skall utges till låntagaren bör det lån som ligger till grund för beviljandet av räntestödet betraktas som ett räntestödslån. Det är dock inte möjligt att på ett sådant lån tillämpa alla bestämmelser som gäller räntestödslån. För den skull föreslås i 4 mom. att bestämmelserna om räntestödslån skall iaktas i tillämpliga delar.

2 § 3 punkten. För närvarande kan räntestödslån beviljas för byggande av kommunala hamnar som betjänar exportindustrin. I landskapet finns det inte någon särskild exporthamn och med tanke på strukturen inom näringslivet och exportindustrins omfattning måste det anses oändamålsenligt att eftersträva att särskilda kommunala exporthamnar anläggs och att stöd för anläggandet utges ur landskapets medel. Däremot skulle exportindustrin liksom annan industri kunna främjas på ett ändamålsenligt sätt om räntestödslån skulle beviljas för byggande av olika slag av godshamnar. För den skull föreslår landskapsstyrelsen att bestämmelsen i denna punkt ändras så att

räntestödslån skulle kunna beviljas för byggande av godshamnar och att lånen skulle kunna beviljas även andra än kommuner.

4 punkten. Ändringen föranleds av att möjligheten att bevilja räntestödslån för anskaffning och grundreparation av fartyg och annan sjötransportmateriel inte bör vara beroende av storleken på ifrågavarande fartyg eller sjötransportmateriel.

5 punkten. Enligt den gällande lagen kan räntestödslån för s.k. luftvårdsinvesteringar beviljas endast för investeringar inom industrin. Den nedsmutsning av luften som industrin i landskapet förorsakar är inte särskilt omfattande. De luftföroreningar som härrör från större anläggningar i landskapet härrör i huvudsak från el- och fjärrvärmeanläggningar. Att med landskapets medel främja luftvårdsinvesteringar i ifrågavarande slag av anläggningar bör således vara en angelägen uppgift. I syfte att göra det möjligt att bevilja räntestödslån för luftvårdsinvesteringar i el- och fjärrvärmeanläggningar föreslås bestämmelserna i förevarande punkt ändrade.

3 och 4 §§. Enligt den gällande lagen skall genom blankettbestämmelserna i 3 § 2 mom. och 4 § 2 mom. rikslagstiftning tillämpas vid avgörandet av vilka räntor som skall uppbäras på räntestödslån. Sagda förhållande föreslås såsom huvudregel gälla även framdeles. Huvudregeln föreslås likväl kompletterad med en möjlighet för landskapsstyrelsen att beslut om storleken på räntorna. Ändringarna erfordras för att det skall vara möjligt att i större utsträckning delta i finansieringen av fartygsköp.

5 §. Ändringarna erfordras för att det skall vara möjligt att utge räntestöd direkt till låntagaren och att anpassa lånevillkoren till de särskilda krav som bör ställas på vissa projekt.

6, 7 och 8 §§. Ändringarna föranleds av den i 1 § 4 mom. föreslagna möjligheten att bevilja låntagare räntestöd.

Med hänvisning till det anförda föreläggas landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om vissa räntestödslån som beviljas av kreditinrättning.

I enlighet med landstingets beslut

ändras 1 §, 2 § 3, 4 och 5 punkterna, 3 § 2 mom., 4 § 2 mom. samt 5 och 6 §§ landskapslagen den 11 juli 1978 om vissa räntestödslån som beviljas av kreditinrättning (39/78), av dessa lagrum 1 § samt 2 § 4 och 5 punkterna sådana de lyder i landskapslagen den 27 juni 1984 (54/84) samt 2 § 3 punkten sådan den lyder i landskapslagen den 26 mars 1980 (16/80), samt

fogas till 7 § ett nytt 3 mom. och till 8 § ett nytt 2 mom. som följer:

1 §.

I enlighet med vad i denna lag sägs kan räntestöd ur landskapets medel utges för lån som beviljas av kreditinrättning. Lån för vilket räntestöd beviljats benämns räntestödslån.

Räntestödslån kan beviljas av Finlands Bank, affärsbank, andelsbank, sparbank, Postbanken, hypoteksbank, arbetspensionsanstalt, försäkringsbolag och kreditaktiebolaget Industrialiseringsfonden Ab, vilka benämns kreditinrättningar.

Innan räntestödslån beviljas skall kreditinrättning erhålla tillstånd av landskapsstyrelsen. Räntestöd utges till kreditinrättning.

Om särskild orsak föreligger kan räntestöd, på ansökan av låntagare, utges till låntagaren för lån som han erhållit hos kreditinrättning. Bestämmelserna om räntestödslån gäller i tillämpliga delar även här avsett lån.

2 §.

Räntestödslån kan beviljas:

-
- 3) för byggande av godshamnar;
 - 4) för grundreparation och anskaffning av fartyg och annan sjötransportmateriel;
 - 5) för luftvårdsinvesteringar i industri-, el- och fjärrvärmeanläggningar, för anläggande och iståndsättning av allmänna avfallsbehandlingsplatser samt för investeringar som främjar återvinning av avfall;
-

3 §.

Angående den högsta ränta som kreditinrättningarna får uppbära för räntestödslån skall gälla vad därom i rikslagstiftning är föreskrivet, om inte landskapsstyrelsen annorlunda beslutar.

4 §.

Angående storleken på den ränta som skall uppbäras hos den som beviljats räntestödslån skall gälla vad därom i rikslagstiftning är föreskrivet, om inte landskapsstyrelsen annorlunda beslutar.

5 §.

Landskapsstyrelsen fastställer de villkor som skall gälla för räntestödslån.

Villkoren fastställs vid beviljandet av tillstånd som avses i 1 § 3 mom. eller vid godkännandet av ansökan som avses i 1 § 4 mom.

6 §.

Det räntestöd som utges till kreditinrättning utgör skillnaden mellan den ränta som kreditinrättningen får uppbära och den ränta som uppbärs hos låntagaren.

Det räntestöd som utges till låntagare fastställs av landskapsstyrelsen.

7 §.

Har räntestöd beviljats låntagare i enlighet med bestämmelserna i 1 § 4 mom., handhar landskapsstyrelsen ensam övervakningen av att lånemedlen används för avsett ändamål.

8 §.

Har räntestöd beviljats låntagare i enlighet med bestämmelserna i 1 § 4 mom., skall vad i 1 mom. sägs om uppgifter i låneansökan gälla även uppgifter i ansökan som avses i 1 § 4 mom.

Denna lag träder i kraft den

Mariehamn den 11 april 1985.

L a n t r å d

Folke Woivalin

T.f. lagberedningschef

Lars Karlsson.